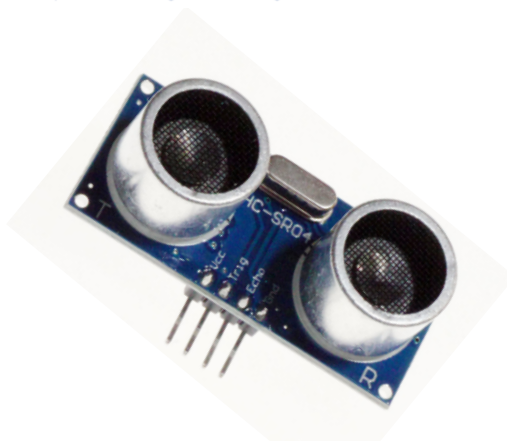

Ultrazvuk Snímač vzdálenosti

Cíl: Použití snímače vzdálenosti

Obsah: Funkce a data (HC-SR04)
Možnosti využití Teorie
Programování

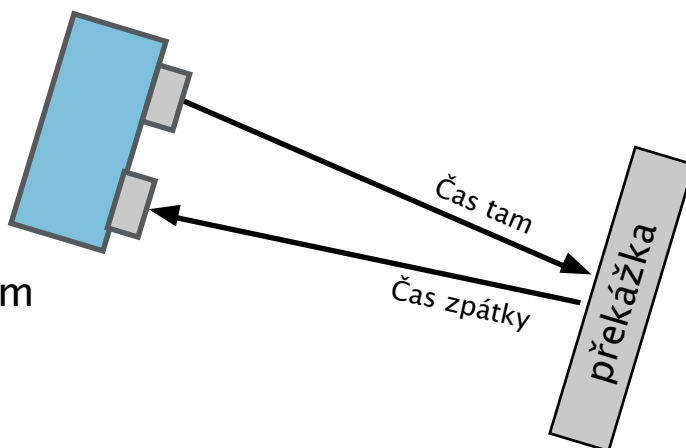

Funkčnost

Ultrazvukový snímač vzdálenosti měří vzdálenost mezi sebou a vzdálenou překážkou nebo předmětem. Vysílá se ultrazvukový signál, který se odráží od překážky a je pro lidský sluch nepostřehnutelný. V závislosti na čase, který uplyne v závislosti na vzdálenosti od překážky, se stanoví vzdálenost.

Data (HC-SR04)

Napájecí napětí:	5V
Přesnost:	3mm
Oblast měření:	2cm – 5m
Úhel měření:	15°
Spotřeba proudu:	15mA
max. měření/sekunda:	50

Možnosti využití

Parkovací asistent auto:

V závislosti na vzdálenosti mezi nárazníkem a překážkou zazní různě dlouhé pípnutí a usnadní tak zaparkování do těsných parkovacích míst.

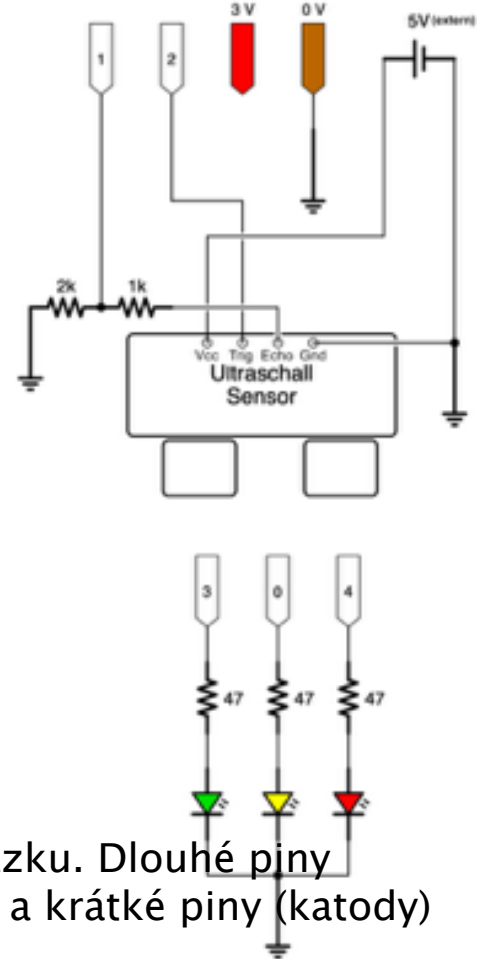
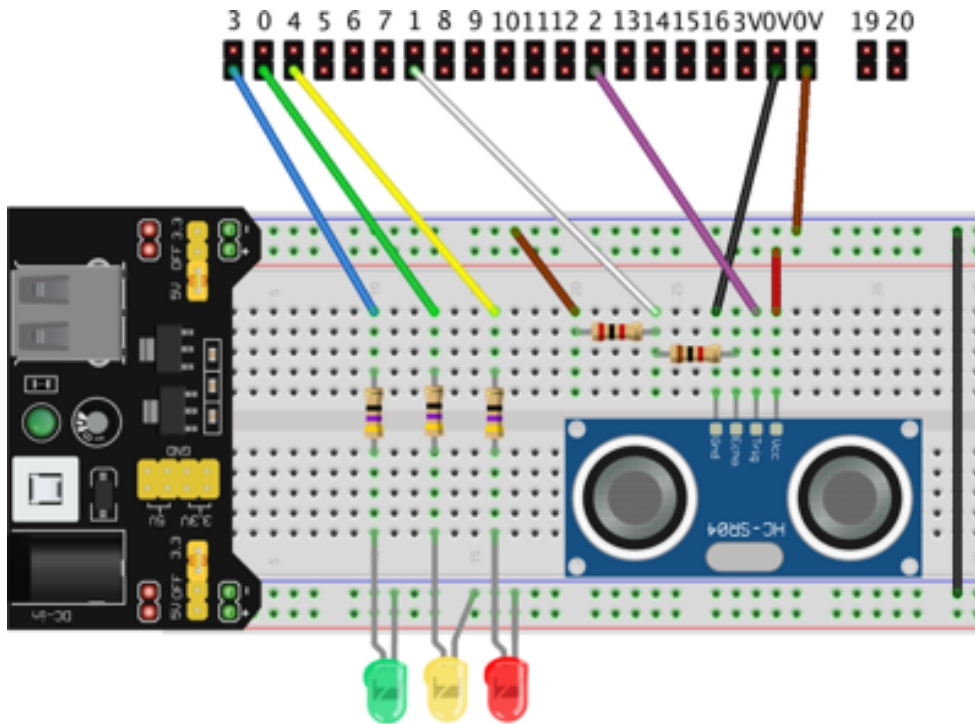
Průmysl:
Použití:

Některé stroje (např. CNC frézy) vyměňují automaticky nástroje (výměna frézy). Pro tento účel jsou vyžadovány snímače vzdálenosti s vysokou přesností (1/100 mm).

Ukazatel hladiny:

Vzhledem k tomu, že snímač také detekuje kapaliny, lze jej použít i pro zobrazení hladiny kapaliny (např. hladina vody ve studni).

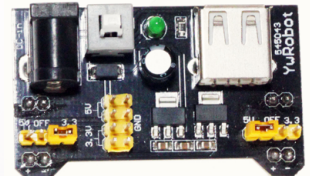
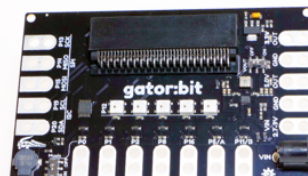
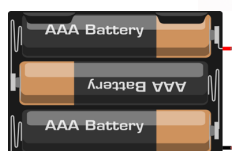
Uspořádání obvodu

- Umístí světelné diody, jak je znázorněno na obrázku. Dlouhé piny (anody) směřují nahoru k předřazeným odporům a krátké piny (katody) jsou vedeny ke společnému Gnd (- pólu).
- Dlouhé piny jsou vedeny pomocí takzvaných rezistorů (47 ohmů) k výstupním pinům mikrobitu.
[Kabel modrý – Pin3 | Kabel zelený – Pin0 | Kabel žlutý – Pin4]
- Připoj ultrazvukový modul na zásuvnou desku a spoj Gnd se společným materiálem nebo 0V pin mikrobitu a VCC pin pomocí červeného kabelu s 5V externího zdroje napětí. [Kabel černý – 0V | Kabel červený – 5V externí]
- Poté je echo-pin spojen s pin 1 a trig-pin s pin 0.
- Pro rozdělovač napětí umístí odpor 1k ohm, jak je znázorněno na obrázku, vpravo a jeden vlevo od něj s 2k ohm. Připoj společný střed k pin 1 pomocí bílého kabelu. Konec napěťové části je připojen ke společnému materiálu hnědým kabelem.
- Nakonec se zemní lišty (Gnd – 0V) připojí s mikrobitem [kabel černý – 0V]

Info

Ultrazvukový modul vyžaduje napájecí napětí 5V. Proto je nutné použít k externímu zdroji napětí. Může to být napájecí zdroj pro breadboard (viz výše), kombinace baterií, powerbanka, napájecí zdroj, breakout desku pro mikrobit atd.

Programový kód

forever

on start

led enable false

set Entfernung to

ping trig P2

echo P1

unit cm

if Entfernung > 0 then

if Entfernung ≥ 12 then

digital write pin P3 to 1

digital write pin P0 to 0

digital write pin P4 to 0

else

if Entfernung ≥ 6 then

digital write pin P3 to 0

digital write pin P0 to 1

digital write pin P4 to 0

else

digital write pin P3 to 0

digital write pin P0 to 0

digital write pin P4 to 1

pause (ms) 100

Info k blokovému kódu

- V proměnné „Vzdálenost“ jsou pro modul provedena potřebná nastavení.
- Trig pin visí na Pin 2
- Echo pin visí na Pin 1
- Jednotka je cm (volitelně palec).

Vzhledem k tomu, že se piny 3,0 a 4 použité pro LED diody překrývají s displejem, musí se displej deaktivovat pomocí „led enable (false)“.

```
forever
  set Entfernung to
    ping trig P2
    echo P1
    unit cm
  if Entfernung > 0 then
    if Entfernung ≥ 12 then
      digital write pin P3 to 1
      digital write pin P0 to 0
      digital write pin P4 to 0
    else
      if Entfernung ≥ 6 then
        digital write pin P3 to 0
        digital write pin P0 to 1
        digital write pin P4 to 0
      else
        digital write pin P3 to 0
        digital write pin P0 to 0
        digital write pin P4 to 1
    end if
  end if
  pause (ms) 100
```

```
on start
  led enable false
```

Pokud je zjištěna vzdálenost (větší než 0

Pokud vzdálenost > 12 cm...

aktivovat LED diody:
zelená zap - žlutá/červená

Pokud vzdálenost > 6 cm...

aktivovat LED diody:
žlutá zap - zelená/červená

Pokud vzdálenost < 6 cm...

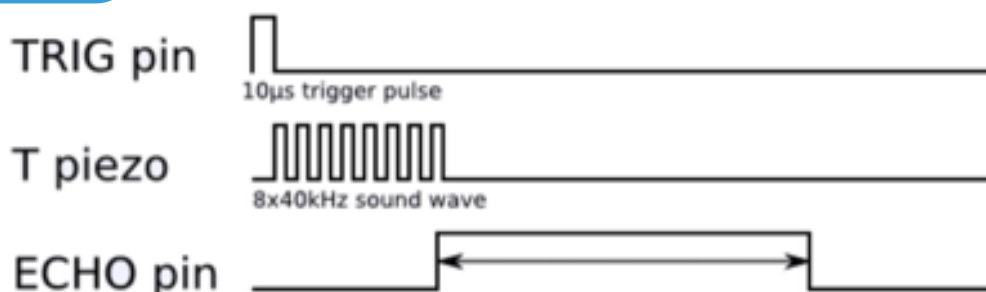
aktivovat LED diody:
červená zap - zelená/žlutá

Teorie

Kromě 2 pinů pro napájení (5V a Gnd) jsou k dispozici další 2 piny – TRIG a ECHO. Zatímco TRIG spouští měření – ECHO pin detekuje úspěšně rozpoznané měření a počítá z něj vzdálenost.

Průběh

Proces měření začíná dlouhým high impulsem na TRIG pinu s 10µs.

Ultrazvukový modul pak automaticky vysílá 40kHz signál z 8 impulsů.

Okamžitě poté přejde výstup ECHO na hladinu HIGH a čeká na signál ozvěny (odražené zvukové vlny). Jakmile je detekována ozvěna – výstup ECHO se vrátí na LOW. Čas, který uplynul mezi tím, je úměrný vzdálenosti.

Výpočet

Naměřenou vzdálenost lze vypočítat podle následujícího vzorce:

$$\text{Vzdálenost} = (\text{rychlost zvuku} * \text{runtime}) / 2 \quad [\text{m,s}]$$

(protože zvuk se šíří tam a zpět, musí být dělen 2)

Rychlost zvuku je cca 340m/s =>

$$\text{Vzdálenost} = (340\text{m} * \text{runtime(v sek)}) / 2$$

$$\text{Vzdálenost} = (34\text{cm} * \text{runtime(v msec)}) / 2$$

$$\text{Vzdálenost [cm]} = \text{runtime(v msec)} * 17$$

Poznámka

Rychlost zvuku závisí na teplotě, tj. pro přesný výpočet vzdálenosti musí být zohledněna teplota ve vzorci:

$$\text{Rychlost zvuku} = 331,5 + \text{teplota} * 0,6 \text{ m/s}$$

$$\text{Rychlost zvuku (20°C)} = 331,5 + 20 * 0,6 = 343,5 \text{ m/s}$$